

en daarnaast op het belang van de schatkist, die met afdoende maatregelen is gebaat? . . . De werking van het bestaande kadaster en het gebruik, hetwelk het publiek daarvan maakt, moeten m. i. worden nagegaan om uit de gebleken behoeften te kunnen afleiden welk antwoord op evengenoemde vragen moet worden gegeven.

Is invoering van een kadaster met bewijskracht wenschelijk?

Het ontstaan van het persoonlijk grondbezit dagteekent voor de germaansche volksstammen vanaf de groote volksverhuizingen toen voor hen de behoefte is ontstaan om het object van eigendom te beveiligen tegen invloeden, die den bezitter kunnen belemmeren in het voortdurend en vrij genot over geheel den omvang van zijn bezit.

De oostersche volken, welke in de grijze oudheid reeds een vrij hoogen trap van beschaving hadden bereikt, hebben die behoefte eveneens gevoeld en getracht die te bevredigen zooals de oude Egyptenaren hebben gedaan door invoering van een rechtsgeldig kadaster voor het Nijldal, waaraan eene algemeene afpaling en opmeting is voorafgegaan; voor dien tijd (57 j. v. C.) en in aanmerking genomen de gebrekkige hulpmiddelen, waarover kon worden beschikt, een zeer verdienstelijk werk.

De Romeinen hebben de beveiliging van hun grondbezit gezocht in het vervaardigen van kaarten, die, in koper of marmer gegraveerd, in het staats-archief werden bewaard en te zamen vormden een voor bijhouding niet geschikt kadaster.

Toch bleef het afscheiden van de eigendommen door het plaatsen van grenspalen, daar waar de grenzen niet samenvielen met afscheidingen door de natuur gevormd, nog in zwang bij Egyptenaren en Romeinen, evenals bij de volken, die daarin uitsluitend een middel hadden om het grondbezit te beveiligen.

Dat plaatsen van grenspalen nu was een gemakkelijk te verrichten werk. Moeilijker was het evenwel om de plaatsen terug te vinden als de grenspalen waren verloren geraakt.

Vandaar dat we onder de Mozaïsche wetgeving reeds den verplaatser van grenspalen zagen bedreigd met vervloeking en dat bij de Romeinen de zorg voor de grenspalen was opgedragen aan god *Terminus*, die met zijn banbliksem en als gevolg daarvan met